

Participatieplan voor de nieuwe 380 kV- hoogspanningsverbinding tussen Vierverlaten en Ens

Fase: van concept notitie reikwijdte en detailniveau naar
voorkeursbeslissing

Datum	12 mei 2023
Status	definitief

Colofon

Projectnaam	380 kV-hoogspanningsverbinding Vierverlaten-Ens
Documentnaam	Participatieplan
Versie	12 mei 2023
Bevoegd gezag	Minister voor Klimaat en Energie Minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening
Projectteam	Ministerie van Economische Zaken en Klimaat TenneT TSO B.V. Sweco Nederland B.V.
Auteur	Sweco Nederland B.V. / TenneT TSO B.V.

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	4
1.1	Geactualiseerd participatieplan.....	4
1.2	Huidige stand van zaken	4
1.3	Wat gaan we in deze fase doen?	5
1.4	Wie doet wat?	6
1.5	Leeswijzer	6
2	Participatie en communicatie	7
2.1	Inleiding	7
2.2	Belang van participatie	7
2.3	Participatie in deze fase	7
2.4	Informereren van alle doelgroepen.....	8
2.5	Activiteiten tot en met ontwerp-voorkeursbeslissing.....	9
3	Denkt u met ons mee?	11
3.1	Denk mee, we zien uw reactie graag tegemoet.....	11
3.2	Wat gebeurt er met uw inbreng?	11
3.3	Onze contactgegevens	11

1 Inleiding

1.1 Geactualiseerd participatieplan

Dit is het geactualiseerde participatieplan voor het project Nieuwe 380 kV hoogspanningsverbinding Vierverlaten – Ens. In dit plan leest u hoe het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) en TenneT u informeren over en betrekken bij dit project in de periode van juli 2023 tot juni 2025 (de periode na de terinzagelegging van de concept-NRD).

De nieuwe hoogspanningsverbinding is nodig, omdat er nieuwe capaciteitsknelpunten worden verwacht in het elektriciteitsnet in Noord-Nederland. Zonder een nieuwe 380 kV-hoogspanningsverbinding tussen Vierverlaten en Ens komt de leveringszekerheid in gevaar. De nieuwe 380 kV-hoogspanningsverbinding tussen Vierverlaten en Ens is belangrijk voor een veilige en betrouwbare elektriciteitsverbinding tussen energieverbruikers en energieproducenten.

Een nieuwe hoogspanningsverbinding heeft impact op de omgeving. Daarom willen wij u zo goed als mogelijk betrekken in de stappen die wij zetten om tot de ruimtelijke inpassing van de hoogspanningslijn te komen. U leest hoe we inwoners, bedrijven, maatschappelijke organisaties en bestuursorganen betrekken bij dit project. U krijgt inzicht in de activiteiten en communicatiemiddelen die wij in deze periode inzetten voor de verschillende betrokkenen. Dit participatieplan en het participatieverslag van de vorige fase, zijn gelijktijdig met de concept notitie reikwijdte en detailniveau (NRD) gepubliceerd.

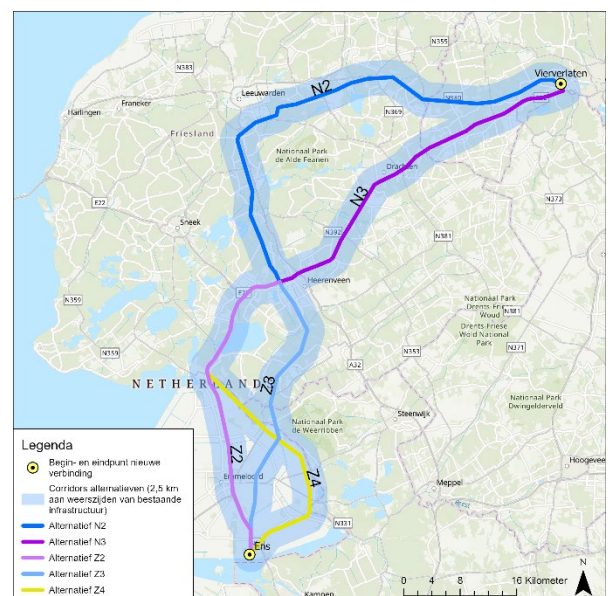
1.2 Huidige stand van zaken

In dit project werken we van grof naar fijn. We zijn begonnen met een ruim zoekgebied en werken toe naar een definitief tracé, waarbij de mastlocaties nauwkeurig zijn vastgelegd. De vorige fase stond in het teken van het opstellen en de publicatie van de concept notitie reikwijdte en detailniveau (concept-NRD).

In de concept-NRD staat welke tracé-alternatieven we in het plan-milieueffectrapport (plan-MER) verder onderzoeken (zie figuur 1). De tracé-alternatieven zijn in deze fase corridors met een breedte van 5 km (2,5 km aan weerszijden van bestaande hoogspanningsverbinding of bovenregionale infrastructuur).

Om de effecten in het plan-MER goed in beeld te kunnen brengen, zullen binnen de corridors één of meerdere alternatieven worden uitgewerkt. Ook staat in de concept-NRD wat we onderzoeken en tot in welk detail we dat doen. Bijvoorbeeld welke milieueffecten we onderzoeken.

U leest een uitgebreidere toelichting op de procedure en de te onderzoeken alternatieven in de concept-NRD.

Figuur 1: alternatieven die in het plan-MER worden onderzocht, de codes bij de alternatieven verwijzen naar de concept-NRD

Andere projecten in de omgeving

Naast de verkenning voor een nieuwe hoogspanningsverbinding tussen Vierverlaten en Ens zijn we ook begonnen met een verkenning naar een nieuwe 380kV hoogspanningsverbinding tussen Diemen, Lelystad en Ens. Dit is een apart project. We werken samen in de communicatie en participatie waar dat kan.

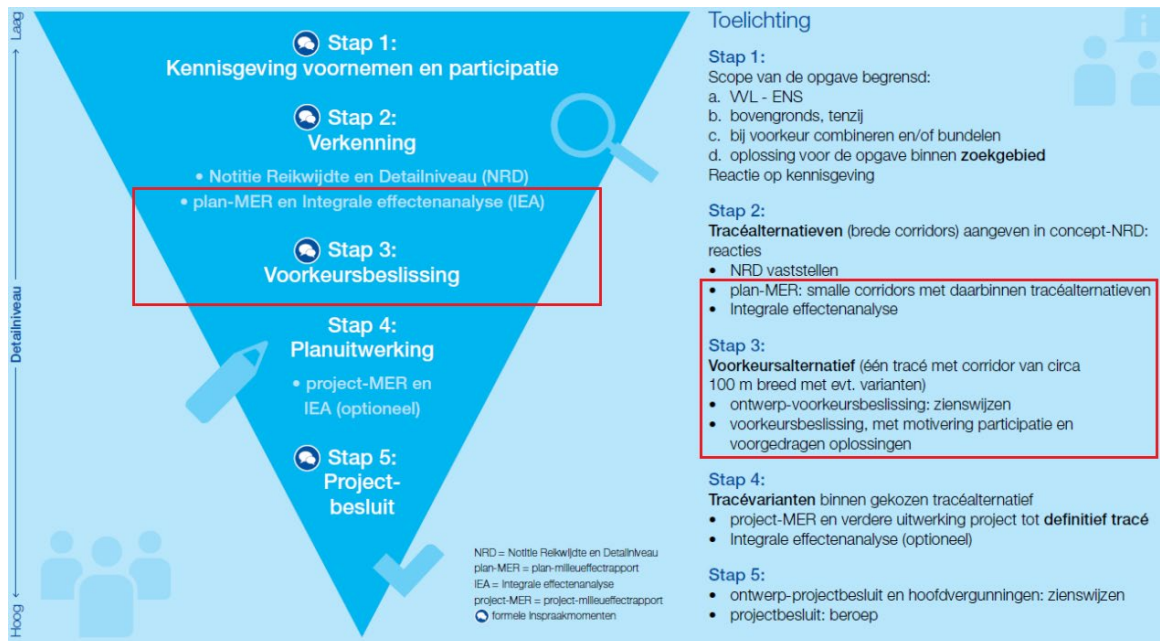
Tot slot zijn er ook andere ontwikkelingen en (rijks)projecten binnen het zoekgebied van dit project, bijvoorbeeld de NOVEX¹ gebieden, de Lelylijn en de 380kV Diemen – Lelystad – Ens. Met deze projecten zal, waar nodig, afstemming plaatsvinden.

1.3 Wat gaan we in deze fase doen?

In deze fase van het project werken we de tracé-alternatieven in de concept-NRD verder uit en brengen we de effecten op mens en omgeving in beeld. Om te komen tot de ontwerp-voorkeursbeslissing, worden in de verkenning een aantal onderzoeken uitgevoerd en rapporten opgesteld. Dit zijn het milieueffectrapport (plan-MER) en een Integrale Effecten Analyse (IEA).

De resultaten uit de verkenning leveren informatie op voor de voorkeursbeslissing. Wanneer het plan-MER, de overige effectenstudies en de IEA zijn opgesteld, wordt op basis van die informatie een voorstel gedaan waarover de betrokken overheden in het bestuurlijk overleg om reactie en advies wordt gevraagd.

De minister voor Klimaat en Energie en de minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening nemen mede op basis van dit advies een besluit over een voorkeursalternatief: de voorkeursbeslissing. De voorkeursbeslissing publiceren we naar verwachting medio 2025 eerst in ontwerp, samen met het MER en de IEA. Daar kan iedereen op reageren. Naar verwachting nemen de ministers voor Klimaat en Energie en Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening eind 2025 een voorkeursbeslissing.

¹ Het programma NOVEX geeft regie aan het leggen van de ruimtelijke puzzel in samenwerking met provincies, gemeenten en waterschappen.

Rollen en verantwoordelijkheden

Provincie, waterschappen en gemeenten

Zijn **gesprekspartners** over mogelijkheden in de voorbereiding.

Zijn het bevoegd gezag voor het verlenen van **vergunningen en ontheffingen** die nodig zijn om de nieuwe hoogspanningsverbinding te realiseren.

TenneT

Is de **beheerder** van het landelijke hoogspanningsnet. Via het landelijke net **transporteert** TenneT de elektriciteit afkomstig van elektriciteitsproducenten naar de netten van de regionale netbeheerders. Zij zorgen er op hun beurt voor dat de elektriciteit bij de gebruikers terecht komt. TenneT is als netbeheerder de **initiatiefnemer** voor de nieuwe verbinding.

Rijksoverheid

Het ministerie van EZK is samen met het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) **verantwoordelijk** voor de ruimtelijke inpassing van het project.

De minister van Klimaat en Energie neemt samen met de minister Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening een **(ontwerp-)voorkeursbeslissing en (ontwerp-)projectbesluit**.

1.4 Wie doet wat?

1.5 Leeswijzer

Hoofdstuk 1 is een inleiding op het participatieplan en beschrijft kort in welke fase het project zich bevindt. In hoofdstuk 2 gaan we in op de participatie in de komende fase. In hoofdstuk 3 geven we aan hoe u kunt reageren.

2 Participatie en communicatie

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk leggen wij uit waarom wij participatie belangrijk vinden, hoe wij er in deze fase invulling aan geven, wie welke rol heeft en hoe wij omgaan met input uit de omgeving. Verder beschrijven we welke participatieactiviteiten we in de komende fase organiseren.

2.2 Belang van participatie

De nieuwe 380 kV-hoogspanningsverbinding is belangrijk voor een veilige en betrouwbare elektriciteitsverbinding tussen energieverbruikers en energieproducenten. Zonder een nieuwe 380 kV-hoogspanningsverbinding tussen Vierverlaten en Ens komt de leveringszekerheid in gevaar. De nieuwe verbinding heeft impact op de omgeving, zowel tijdens de aanleg als wanneer de verbinding in gebruik is. Participatie en het betrekken van de omgeving zijn daarom een belangrijk onderdeel van de verkenning naar de nieuwe 380 kV-hoogspanningsverbinding tussen Vierverlaten en Ens.

Daarom kan iedereen in de omgeving meedenken over het verkennen van de tracé-alternatieven die beschreven staan in de concept-NRD. Zo krijgt u inzicht in hoe en waarom we bepaalde keuzes maken. En weten wij welke omgevingsbelangen en ontwikkelingen in de regio we rekening mee moeten houden.

2.3 Participatie in deze fase

In iedere fase van het project inventariseren we welke partijen een rol hebben bij het project, en wat hun belang is. Dit doen we samen met de provincies en gemeenten. In de fase van het uitwerken van de tracé-alternatieven, onderscheiden we grofweg de volgende doelgroepen:

- betrokken overheden (provincies, gemeenten, waterschappen, Rijk met verschillende ministeries);
- overheidsorganisaties en belangenorganisaties, zoals Rijkswaterstaat, ProRail, Staatsbosbeheer, natuur- en milieuorganisaties en andere netbeheerders;
- lokale belangenorganisaties, zoals de verenigingen van plaatselijke belangen, lokale ondernemersverenigingen of energiecoöperaties;
- omwonenden en grondeigenaren;
- bedrijven;
- geïnteresseerden.

De wijze van participatie verschilt per doelgroep. Zie onderstaande kaders voor meer uitleg.

Meedenken en informeren

Wij zien deze fase in het proces vooral als een fase waarin wij iedereen in het zoekgebied vroeg informeren over de verschillende stappen en de resultaten van de verschillende onderzoeken. We zijn open en transparant over wat er onderzocht is en welke informatie leidt tot een voorkeursbeslissing. We willen u goed informeren, zodat u kunt meedenken.

U kunt met ons mee te denken en reageren in de periode van de terinzagelegging. Dan kunt u formeel reageren. Dit kan bijvoorbeeld tijdens inloopavonden of door het indienen van een zienswijze op de concept notitie reikwijdte en detailniveau en de ontwerp voorkeursbeslissing. Daarnaast kunt u altijd informatie met ons delen, reageren op door ons gedeelde informatie of suggesties doen. U kunt ook rechtstreeks contact met ons zoeken, via de contactgegevens in paragraaf 3.3.

We halen input op bij overheden en belangenorganisaties

In deze fase kunnen regionale overheden en belangenorganisaties met ons meedenken, input leveren en worden zij betrokken bij de tracé-ontwikkeling. We vragen hun advies op basis van hun expertise en kennis van het gebied. Daarnaast kunnen zij ook formeel reageren op de voorgelegde stukken.

Met de overheden en belangenorganisaties voeren wij gesprekken en houden we (thema-specifieke) bijeenkomsten. Voor de regionale overheden is een ambtelijke werkgroep ingericht. In deze werkgroep kunnen zij meedenken over de op te stellen formele documenten. Dit ter voorbereiding van het bestuurlijk overleg met de regionale overheden. Aan het bestuurlijk overleg nemen de bestuurders van gemeenten, provincies en waterschappen deel. Zij worden geïnformeerd en betrokken en adviseren de ministers over de te nemen besluiten.

In de regionale communicatiewerkgroep wordt de communicatie over de procedure en het proces voorbereid.

2.4 Informeren van alle doelgroepen

Wij houden iedereen via verschillende communicatiemiddelen en activiteiten op de hoogte van de noodzaak van de nieuwe verbinding, de voortgang van het project en de procedure en welke mogelijke oplossingen we onderzoeken. In onderstaande tabel ziet u hoe wij de communicatie voor ons zien tot en met de publicatie van de ontwerp-voorkeursbeslissing. We zetten een mix aan instrumenten in om zoveel mogelijk mensen te bereiken.

Communicatiemiddel	Toelichting
Websites	www.rvo.nl/vierverlaten-ens : alle informatie over het formele besluitvormingsproces, waaronder de publicaties. Vierverlaten - Ens 380 kV (tennet.eu) : op de website is informatie te vinden over het project, zoals animaties, factsheets, filmpjes, 3D visualisaties, veel gestelde vragen en een link naar de projectatlas.
Projectatlas	U kunt digitaal informatie geven over specifieke locaties en reageren op alternatieven, maar ook uw zorgen, vragen, mogelijke oplossingen of andere suggesties delen. De projectatlas is bereikbaar via Vierverlaten - Ens 380 kV (tennet.eu)
Digitale nieuwsbrieven	In de nieuwsbrief delen wij informatie over de stappen naar de ontwerp-voorkeursbeslissing of andere project relevante informatie. Aanmelden kan via Vierverlaten - Ens 380 kV (tennet.eu) .
(Sociale) media	Wij informeren lokale en regionale media en pers met nieuwsberichten over het project, zodat zij hier (desgewenst) aandacht aan kunnen besteden. Daarnaast delen wij informatie met de betrokken overheden en organisaties en benutten in afstemming met hun de (sociale) media en communicatiekanalen.
Publicatie kennisgeving in Staatscourant, huis-aan-huisbladen, online kranten	Informeren over de terinzagelegging van de ontwerp-voorkeursbeslissing, met als bijlage het plan-MER, de IEA. en de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen op de ontwerp-voorkeursbeslissing.

2.5 Activiteiten tot en met ontwerp-voorkeursbeslissing

In onderstaande tabel staan verschillende activiteiten tot en met de publicatie van de ontwerp-voorkeursbeslissing op een rij. De planning van de diverse bijeenkomsten en activiteiten is onder voorbehoud.

Activiteit	Toelichting	Voor wie?	Wanneer*
Werk- en themasessies	<p>Doel: werken naar een voorkeursbeslissing. Verrijken van de onderzoeksvragen en bijbehorende stukken, zodat afwegingen en keuzes kunnen worden gemaakt. Onderzoeken met kennis van stakeholders verrijken.</p> <p>Thema's:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ontwikkelen mogelijke oplossingen (tracé-ontwikkeling) - Ruimtelijke inpassing - Resultaten effectstudies - ... 	<ul style="list-style-type: none"> - ambtelijke vertegenwoordigers van gemeenten, provincies, relevante rijksdiensten en waterschappen; - georganiseerde belangenorganisaties zoals natuur-, milieu- en landbouw-organisaties. 	Q4 2023 – Q4 2024
Ambtelijke en bestuurlijke overleggen regio	<p>Ambtelijke en bestuurlijke afstemming over</p> <ul style="list-style-type: none"> - Onderzoekresultaten plan-MER en IEA - Concept plan-MER en IEA - Bestuurlijk advies t.a.v. voorkeursalternatief - Concept ontwerp-voorkeursbeslissing 	Provincies, gemeenten en waterschappen in het gebied waar de alternatieven worden onderzocht in het plan-MER en IEA	Tijdens gehele fase
Communicatie werkgroep	Bijpraten over het project en over eenduidige berichtgeving naar de omgeving. Afstemming communicatie/momenten/ locaties rond de terinzagelegging	Voor communicatieadviseurs uit de betrokken gemeenten, provincies en waterschappen	Tijdens gehele fase
Webinars	Online bijeenkomsten waar ingezoomd wordt op specifieke thema's van het project, bijvoorbeeld over magneetvelden en gezondheid.	Iedereen	Tijdens gehele fase (maatwerk mogelijk)
Informatie-sessies gemeenteraden, waterschappen en Provinciale Staten	Bijpraten over (stand van zaken) project en over betrokkenheid bestuurlijke vertegenwoordigers van de regionale overheden (incl. verdeling rollen en bevoegdheden).	Leden gemeenteraden, bestuursleden waterschappen en leden Provinciale Staten	Tijdens gehele fase (maatwerk mogelijk)

Persoonlijke gesprekken en presentaties	Regelmatig contact met stakeholders gesprekken over stand van zaken, aandachts- en verbeterpunten. Naast (individuele) gesprekken kan er ook behoefte zijn aan andere informatie. We stemmen samen af waar behoefte aan is. Dit is maatwerk.	Betrokken overheden en andere omgevingspartijen	Tijdens gehele fase (maatwerk mogelijk)
Informatie-bijeenkomsten	In ieder geval rond de publicatie van de ontwerp-voorkeursbeslissing: <ul style="list-style-type: none">- Toelichting op het plan-MER en IEA en de ontwerp-voorkeursbeslissing- Mogelijkheid om vragen te stellen- Indienen van zienswijzen op de ontwerp-voorkeursbeslissing.	Iedereen Op meerdere locaties in het zoekgebied. Aankondiging in huis-aan-huis-kranten	Medio 2025

3 Denkt u met ons mee?

3.1 Denk mee, we zien uw reactie graag tegemoet

Naast de activiteiten die wij vanuit het project voorstellen, spelen wij graag in op uw behoefte aan informatie en contact. Heeft u of uw organisatie behoefte aan bepaalde informatie, wilt u informatie, zorgen en/of opmerkingen met ons delen of met ons kennismaken? Laat het ons weten! Wij bekijken dan samen wat het beste past. Dat kan een telefoongesprek zijn, maar ook het geven van een presentatie of een werksessie.

Daarnaast kan iedereen reageren op de ontwerp-voorkeursbeslissing door het indienen van een zienswijze. Een zienswijze is de formele term voor uw reactie op de documenten die ter inzage liggen.

3.2 Wat gebeurt er met uw inbreng?

Alle activiteiten die we hebben ondernomen leggen we vast in een participatieverslag. Hierin kunt u teruglezen welke activiteiten er zijn geweest, welke partijen daar aanwezig waren en wat de belangrijkste onderwerpen waren. Ook doen we verslag wat de participatie heeft opgebracht en wat er met de inbreng is gebeurd. Het participatieverslag wordt op de website www.rvo.nl/vierverlaten-ens gepubliceerd, gelijktijdig met de terinzagelegging van de ontwerp-voorkeursbeslissing.

Van de ingediende zienswijzen op de ontwerp voorkeursbeslissing wordt een Nota van Antwoord opgesteld. In de Nota van Antwoord staan alle zienswijzen die zijn ingediend met de antwoorden erop.

3.3 Onze contactgegevens

Heeft u na het lezen van dit plan vragen of suggesties? Of wilt u informatie met ons delen? Neem dan contact op met het ministerie van EZK of TenneT via onderstaande gegevens:

Voor informatie over de inhoud en participatie van het project:

- TenneT
- 0800 – 83 66 388
- [Vierverlaten - Ens 380 kV \(tennet.eu\)](http://www.vierverlaten-ens.tennet.eu)
- Omgevingsmanager: I. Harms en Y. Sikkens / vierverlatenens@tennet.eu

Voor informatie over de procedure, documenten en participatie van het project:

- Bureau Energieprojecten
- 070 - 379 89 79
- <https://www.rvo.nl/onderwerpen/bureau-energieprojecten>
- bureauenergieprojecten@minezk.nl
- Ministerie van EZK: A.M. Bruin (projectleider) / a.m.bruin@minezk.nl